

Fremsat den 13. november 2024 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Jacob Mark (SF) og Carl Valentin (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om mindre diskrimination i nattelivet

Folketinget pålægger regeringen inden juni 2025 at tage de nødvendige initiativer, der kan forhindre diskrimination i nattelivet. Det foreslås dels at ændre restaurationsloven, så bevillingsnævnene skal lægge vægt på Ligebehandlings-

nævnets afgørelser ved behandling af sager om alkoholbevillinger, dels at kompensationsniveauet ved diskrimination i nattelivet hæves betragteligt.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en delvis genfremsættelse af tidligere fremsatte beslutningsforslag, senest beslutningsforslag nr. B 115, folketingsåret 2021-22.

Baggrund for forslaget

Hver fredag og lørdag aften bliver unge mænd afvist i dørene til barer, natklubber og diskoteker. De bliver ikke afvist, fordi de har lavet ballade. De bliver alene afvist, fordi de har den forkerte hudfarve. Der er tale om klokkeklare brud på gældende lov, men konsekvenserne i loven er desværre stort set ikkeeksisterende. I 2024 havde en politiker tilsvarende oplevelse med at blive afvist på en natklub, og oplevelsen har bidraget til en yderligere politisk støtte til forslaget om mindre diskrimination i nattelivet, jf. »På en natklub i Aalborg oplevede han det på egen krop. Nu er Moderaternes ordfører positiv over for gammelt lovforslag«, Berlingske, den 5. august 2024.

Forslagsstillerne har gennem længere tid ønsket, at regeringen øger indsatsen for at komme diskriminationen i nattelivet til livs. Problemet er desværre fortsat aktuelt, hvilket bl.a. fremgår af Institut for Menneskerettigheders notat om bekæmpelse af diskrimination i nattelivet, april 2022, og af en rapport udarbejdet af Alliancen for et tryggere natteliv om diskrimination i nattelivet i København, jf. »Ny rapport om Københavns natteliv sætter to streger under den diskrimination, mange har gisnet om«, Politiken, den 7. juni 2023. Derfor genfremsætter SF forslaget.

Den øgede indsats skal for det første ske, ved at kompensationsniveauet til de forurettede hæves markant, og for det andet, ved at bevillingsnævnene skal informeres om og lægge vægt på Ligebehandlingsnævnets afgørelser i sager om diskrimination, når de behandler ansøgninger om alkoholbevillinger, på samme måde, som straffesager og udestående skattegæld inddrages i vurderingen af en ansøgning om alkoholbevilling.

Fra spirituskørselsområdet ved man, at regulering kombineret med holdningsbearbejdelse igennem kampagner virker. Forslagsstillerne mener, at denne kombination også vil være effektiv og med fordel kan anvendes mod diskrimination i nattelivet.

Kampagner er ikke nok

Kampagner kan være gode, men er ikke tilstrækkelige. Hvis politiet holdt inde med at håndhæve reglerne om spirituskørsel, kunne Rådet for Sikker Trafik lave nok så mange kampagner – de ville ikke virke. Der skal hårdere midler til, jf. debatindlægget »Vi skal straffe racisme i nattelivet hårdere«, Information, den 22. april 2015.

Gældende regler

Den relevante lovgivning om diskrimination i nattelivet på baggrund af etnicitet findes i racediskriminationsloven og i lov om etnisk ligebehandling, og begge disse love indeholder et forbud mod at diskriminere, blandt andet på grund af race og etnisk oprindelse.

En person, der udsættes for diskrimination i nattelivet, kan enten anmelde sagen til politiet eller klage til Ligebehandlingsnævnet. Efter lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. (racediskriminationsloven) er det strafbart at forskelsbehandle personer på baggrund af deres race eller etniske oprindelse, og overtrædelse af loven kan straffes med bøde eller fængsel, og personen, der bliver udsat for diskrimination, kan i visse tilfælde tilkendes erstatning.

Lov om etnisk ligebehandling indeholder også forbud mod forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, og en person, der udsættes for forskelsbehandling, kan efter loven klage til Ligebehandlingsnævnet, som behandler sagen. Hvis nævnet træffer en afgørelse, hvor klageren får medhold, kan nævnet tilkende en godtgørelse til klageren. Praksis i denne type sager er et godtgørelsesniveau på op til 5.000 kr., som den indklagede, f.eks. dørmanden, bliver pålagt at betale.

Der er dermed to regelsæt, der regulerer diskrimination i nattelivet på grund af race eller etnisk oprindelse, og der er ikke nogen regler for, hvornår en sag skal behandles af politiet eller af Ligebehandlingsnævnet.

Efter restaurationsloven er det allerede i dag muligt at frakende natklubber og diskoteker alkoholbevillingen, f.eks. hvis ejeren har fået en dom for diskrimination. Det er kommunerne eller kommunernes bevillingsnævn, der træffer afgørelser om alkoholbevillinger efter indstilling fra politiet.

Der findes dog ikke en eneste trykt afgørelse, hvor en restauratør er blevet nægtet eller frakendt sin alkoholbevilling på grund af diskrimination, ligesom Bevillingsnævnet i København har udtalt, at en diskriminationsdom i sig selv ikke er nok til at give afslag på eller inddrage en bevilling, og at det i praksis næsten er umuligt, jf. debatindlægget »Diskrimination i nattelivet bør koste bevillingen«, Politiken, den 19. maj 2016.

Det fremgår videre, at en stor del af de sager, der angår diskrimination i nattelivet, behandles i Ligebehandlingsnævnet og ikke kommer til politiets eller bevillingsmyndighedens kendskab. Bevillingsmyndigheden vil derfor ikke kunne tillægge afgørelserne vægt, når det skal vurderes, om en alkoholbevilling kan udstedes eller skal tilbagekaldes.

Diskriminationens omfang

En nyere aktindsigt, som TV2 Lorry har fået, viser, at Ligebehandlingsnævnet fra 2017 til 2021 har afgjort 34 sager om adgangsbegrænsninger på baggrund af etnicitet, hudfarve eller race i Region Hovedstaden. Heraf har Ligebehandlingsnævnet i 22 af sagerne givet klagerne medhold i, at der har været tale om diskrimination på baggrund af etnicitet, hudfarve eller race, når klagerne er blevet nægtet adgang til eksempelvis en natklub, jf. artiklen »34 sager på fire år: »Jeg tror, der er langt flere sager««, tv2lorry.dk, den 20. oktober 2021.

Selv om tallene ikke umiddelbart er sammenlignelige, tyder det på, at diskriminationen i nattelivet i hvert fald ikke er blevet mindre. Samtidig er det tvivlsomt, om antallet af sager viser det sande billede af, hvor udbredt diskriminationen i nattelivet i virkeligheden er, da den oplevede diskrimination ser ud til at være langt større end omfanget af anmeldte sager. Der må derfor være et stort mørketal, da mange aldrig anmelder eller klager over diskriminationen – enten fordi de ikke ved, at muligheden for at klage eksisterer, eller fordi de alligevel ikke tror på, at det fører nogen vegne at klage over eller anmelde diskriminationen.

»Diskrimination i nattelivet er et af de områder, hvor vi ikke ser nogen fremgang. Der sker ingenting. Folk oplever stadig, at de bliver diskrimineret i nattelivet. Antallet af sager falder heller ikke,« udtaler Tine Birkelund Thomsen fra Institut for Menneskerettigheder i artiklen »SF vil stoppe racisme i nattelivet: Barer og diskoteker skal kunne få klip i kortet«, bt.dk, den 14. november 2021.

Alligevel er der ikke ret mange, der klager over diskrimination i nattelivet. Tine Birkelund Thomsen udtaler videre, at det formentlig handler om, at folk ikke tror, det fører noget med sig at klage, og at det kan være svært at klage og bevise, hvad der er sket.

Som en af deltagerne i et eksperiment, som TV2 Lorry har foretaget om diskrimination i nattelivet i København, udtaler: »Jeg får flere afvisninger, end jeg bliver lukket ind. Det er blevet lidt af en hverdagsting ikke at komme ind nogen steder«, jf. »Eksperiment i nattelivet: Så mange gange blev Besim og Lorrays journalist afvist«, tv2lorry.dk, den 20. oktober 2021.

Han er den ene person i et af de to makkerpar, som TV2 Lorry har sendt i byen i København for at teste, om der

er forskel på, hvordan folk bliver modtaget i døren til de københavnske natklubber. Umiddelbart tyder det på, ud fra dørmændenes begrundelser for at afvise det ene makkerpar i døren, at der er tale om diskrimination på baggrund af makkerparrets etnicitet. For deltageren har det været en øjenåbner at deltage i eksperimentet, og han overvejer at anmelde en af episoderne. Han har ikke tidligere anmeldt lignende episoder til eksempelvis Ligebehandlingsnævnet, fordi han ikke vidste, det var en mulighed.

Ændring af lovgivning

Det er et problem, at bevillingsnævneene ikke kan lægge vægt på Ligebehandlingsnævnets afgørelser ved behandling af ansøgninger om alkoholbevilling, ligesom kompensationsen i sagerne ikke er høj nok til, at de har en effekt. Derfor foreslår forslagsstillerne følgende ændringer:

- Restaurationsloven ændres, så bevillingsnævneene, når de behandler ansøgninger om alkoholbevillinger, bliver oplyst om og skal lægge vægt på Ligebehandlingsnævnets afgørelser i sager om diskrimination. En alkoholbevilling skal dermed kunne nægtes eller frakendes, hvis ansøgeren er dømt for eller der er truffet afgørelse om diskrimination, uanset om forholdet er behandlet af politiet og domstolen eller af Ligebehandlingsnævnet.

- Kompensationsniveauet ved diskrimination i nattelivet skal hæves betragteligt. Det koster som udgangspunkt 25.000 kr. at diskriminere på arbejdsmarkedet på baggrund af køn ved en ansættelse. Det ville også være et passende niveau i disse sager.

Det er forslagsstillerens opfattelse, at ovenstående kombineret med gode kampagner vil virke – ligesom spirituskørsel er blevet reduceret på grund af kombinationen af hård lovgivning og adfærdsregulerende kampagner.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om mindre diskrimination i nattelivet.

(Beslutningsforslag nr. B 50)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.